

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Henrici Canisi[i] Noviomagi, Belgæ, Jn Academia
Ingolstadiensi SS. Canonum Profess. Ordinarii & Primarii,
Opera Quæ De Ivre Canonico Reliqvit**

Canisius, Heinrich

Coloniae Agrippinae, 1662

XXVII. De præbendis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62169](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-62169)

tatem movet, propter juris communis regulam; quæ contra Ecclesiam non currit præscriptio minor quadragesimaria, cap. 4. c. 6. & c. 8. Ext. De præscript. cuius tenor conformis est in d. cap. Accedentibus. Vnde mirum est, cur d. c. Si de terra, minorem admisit, videlicet triginta annorum. Sed putat Panorm. ad d. cap. Accedentibus, hoc capitulum tamquam posterius corrigere d. cap. Si de terra; & pro hac sua sententia citat Glosibidem communiter receptam. Ceterum, ut correctio iurium quoad fieri potest, evitetur, cap. Cum expediat 29, in princ. De elect. lib. 6. l. unicas. C. De inoffic. dotib. melius est, ut separemus speciem d. cap. Si de terra à specie d. cap. Accedentibus, si quidem in illo agitur de præscriptione parochialis Ecclesie, ad quam aliàs de iure pertinent decima, contra monasterium: ac proinde cum

hac præscriptio favorabilis sit, eò quod res facilis ad suam naturalem redeat, l. Si unus 27, §. pactus verli. quod si non D. De pact. c. Venerabilis 21, Ext. Decensibus idem in hac præscript. minus tempus sufficit. Quod secus accidit in d. cap. Accedentibus, ubi alii inter se certant de decimis. Et huius sententia videtur esse Henricus Boich ad d. cap. Si de terra, & Covarr. in cap. Possessor malæ fidei in initio 2, part. num. 9, De reg. jur. in 6, Quod sit, ut utramque præscriptionem in textu nostro reliquerimus. Nec enim verisimile est, hac duo capita sup. eodem titulo contenta, eodemque tempore à collectore Decretalium edita, sibi invicem derogare, contra præcæm lib. Decretalium, ubi superflua præcisa dicuntur.

DE PRÆBENDIS.

TITULUS XXVII.

§. 1. Præbenda quid sit.

Præbenda nihil aliud est, quam beneficium Ecclesiasticum, cap. Si quis dator, can. Ex multis §. constitutus l. 9. 3, sive jus percipiendi proventus Ecclesie ratione ministerii Ecclesiastici.

§. 2. Divisio præbendarum sive beneficiorum.

Præbendarum sive beneficiorum Ecclesiasticorum quædam curata sunt, quædam non curata. Curata dicuntur, quæ animarum curam annexam habent: idque duplici ratione, vel quia beneficijatus certis personis, puta, parochiæ suæ, Sacramenta Ecclesiastica administrat, & verbum Dei denuntiat, cap. 2, §. verum De sepult. in Clement. vel quia exercet ea, quæ sunt jurisdictionis spiritualis; veluti sunt, visitare, inquirere, suspendere, excommunicare, absolvere, cap. Execrabilis §. fin. De præbend. in Extravag. commun. Nam & hæc animarum curam concernunt, vide laicus Conc. Trident. sess. 23, cap. 1. de reform. & Panorm. ad cap. De multa n. 24, Ext. hoc tit.

§. 3. Altera divisio.

Rursus beneficiorum Ecclesiasticorum alia adjunctam habent dignitatem, alia personatum, alia præposituram, alia administrationem, alia officium; alia nihil horum habent, c. 1, De consuet. ad lib. 6, & ibi Dd. vide Panorm. ad d. c. De multa n. 20, cum seqq. ubi hæc explicat.

§. 4. De clerico absque beneficio non ordinando.

Prudenter verò à sacris Canonibus sancitum est; ne quis in Clericorum numerum cooptetur, nisi cum beneficii titulo; idque ad eò olim obtinuerat, quòd etiam Ordines Ecclesiastici absque titulo suscepi, irriti & inanes haberentur, in ordium ordinandum, cap. Cum secundum 6, Ext. hoc tit. Quo jure hodie non utimur, sed Episcopus à se ordinato sine titulo, vel ipsius successor, tamdiu alimentata subministrat, donec is beneficium Ecclesiasticum consequatur, c. 2, & d. cap. Cum secundum, adde cap. si Episcopus 37, eod. in 6, ubi quid iuris, si quis ab alieno Episcopo sine titulo ordinetur.

§. 5. Decretum Concilii Tridentini.

Quam in rem extat & Concilii Tridentini decretum: statuit, inquit, sancta Synodus, ne quis deinceps Clericus secularis, quamvis alias sit idoneus moribus, scientiâ & ætate, ad sacros Ordines promoveatur, nisi prius legitime constiterit beneficium Ecclesiasticum, quòd sibi ad vitam honestè sufficiat, pacificè possidere. Id verò beneficium resignare non possit, nisi factam mentionem, quòd ad illius beneficii titulum sit promotus; neque ea resignatio admittatur, nisi constituto, quòd aliunde vivere commodè possit, & aliter facta resignatio nulla sit. Patrimonium verò vel pensionem obtinentes, ordinari post hæc non possunt, nisi illi, quos Episcopus judicaverit assumendos

mendos pro necessitate vel commoditate Ecclesiarum suarum; eo quoque prius perspecto, patrimonium illud vel pensionem verè ab iis obtineri, taliaque esse, quæ eis ad vitam sustentandam satis sint, atque illa deinceps sine licentia Episcopi alienari aut extingui vel remitti nullatenus possint, donec beneficium Ecclesiasticum sufficiens sint adepti, vel aliunde habeant, unde vivere possint; antiquorum Canonum pœnas super his in-

novando, text est Conc. Trid. sess. 21, c. 2, de reformat.

§. 6, De modis acquirendi beneficium Ecclesiasticum.

Acquiritur præbenda sive beneficium Ecclesiasticum, vel per concessionem, vel per institutionem. De quibus hæc ex ordine differemus. Nam de electione & postulatione supra egimus, tit. 11, & 12, lib. 1.

DE CONCESSIONE PRÆBENDÆ SIVE BENEFICII ECCLESIASTICI.

TITULUS XXVIII.

§. 1. Præbenda à quibus concedantur.

Præbenda sive beneficium Ecclesiasticum confertur, aut ab Episcopo, aut à Capitulo, aut à S. Pontifice, aut à Legato Sedis Apostolicæ.

§. 2, Episcopus quo iure beneficium conferat, item Capitulum.

Ab Episcopo idè rectè confertur, quòd is ex præscripto sacrorum Canonum, Ecclesiarum omnium suæ diœcesis curam gerat, can. Omnes Basilicæ cum can. seq. xvi q. 7, can. Decretum, cum 3, seq. x q. 1, cap. Cum ex iuncto in fine Ext. De heret. Ut tamen in conferendo beneficium, Episcopus & Capituli sui (cum quo unum corpus constituit) consilium adhibeat, cap. Novit. 4, cum c. seq. Ext. De his que fiunt à prelat. nisi fortè consuetudine, vel statuto Ecclesiæ aliter receptum esset, ut vel solus Episcopus, vel solum Capitulum beneficium conferat; quod meritò retinendum est, cap. Cum Ecclesiis 31, Ext. De elect. cap. Ea noscitur Ext. De his que fiunt à prelat. c. unico §. fin. Ne sede vacante in d. iuncto cap. fin. Ext. De consuet.

§. 3, Beneficia antequam vacent, non sunt conferenda.

Priusquam verò vacet beneficium Ecclesiasticum, alteri conferendum vel etiam addicendum non est, ne vorum captandæ mortis alterius inducatur, c. 2, Ext. De concess. præbenda; adeoque collatio vel additio huiusmodi ipso iure nulla est, c. 3, c. 13, eod. Concil. Trid. Sess. 24, c. 19, de reformat. Neque interest, generaliter vel specialiter beneficii nondum vacantis promissio quibuscumque verbis facta sit, cap. 2, eod. lib. 6.

§. 4, Vacantia beneficia quando conferenda.

Ubi autem vacant beneficia vel officia Eccle-

siastica, conferenda sunt intra sex menses; alioquin his elapsis, ab Episcopo, si ad eum spectat, collatio devolvitur ad Capitulum; & è diverso à Capitulo ad Episcopum: his autem negligentibus, ad Metropolitanum, d. cap. 2, Ext. eod. lib. latius: & post hunc ad Patriarcham, cui Metropolitanus subest; quem si non habet, ad S. Pontificem collatio defertur, cap. 3, Ext. De supplicanda neglig. prælat. adde Panormit. ad d. c. 2, n. 7, Ext. eod.

§. 5, Vbi non est certus numerus beneficiorum, nulla vacatio datur.

Quæ certè obtineat in beneficiis cuiuscumque generis: exceptis Episcopalibus & Regularibus prælatis, quarum electioni trium mensium spatium præstitutum est à iure, cap. Ne pro defectu 43 Ext. De elect. cap. Dilectus 12, Ext. De concess. præben. vide supra tit. de elect. Item Ecclesiis, quæ certum beneficiorum numerum constitutum non habent, ac proinde in iis numquam censetur vacare beneficium, cap. Ex parte 10, Ext. hoc nostro tit.

§. 6, Tempus sex mensium unde incipiat currere.

Tempus verò sex mensium non à tempore vacationis beneficii, sed notitiæ computandum est, neque legitime impeditis currit, cap. Quia dixerunt 5, Ext. h. tit. d. cap. 3.

§. 7, Sede vacante non succedit Capitulum in collationem beneficiorum.

Cui consequens est, ut neque Sede Episcopali vacante succedat Capitulum in collationem beneficiorum ad Episcopum spectantium, cum hæc nulla argui possit negligentia Episcopi; ac proinde cessat hoc casu devolutio beneficii vacantis ad Capitulum, cap. 2, Ext. Ne sede vacante.